

Framtidas kompetanser i barnehage og skole

Hovedfunn fra medlemsdialogen 2015

Oppdraget

- Oppdraget har gått ut på å følge en serie dialogmøter med skoleeiere og kommunen som barnehageeier og –myndighet, samt andre aktører på oppvekstfeltet i løpet av våren 2015, samle kunnskapen som genereres, analysere denne, og framstille resultatene i form av en rapport.
- Temaet for dialogmøtene har vært «Framtidas kompetanser i barnehage og skole».
- Funnene er basert på i alt 23 dialogmøter i 14 av landets 19 fylker.
- Innspillene er samlet inn gjennom både deltakende observasjon og innsendt skriftlig materiale fra medlemmene, i perioden mars-juni 2015.
- I rapporten er KS sine medlemmers synspunkter støttet opp under ved henvisning til nasjonal og internasjonal forskning på området.

“Framtidas kompetanser”

- Noen av de framtidskompetansene som nå lanseres er kjente - slik som *fagspesifikke kompetanser og problemløsning*.
- Andre har vært der før, men er nå definert som mer sentrale enn tidligere - slik som *samarbeid*, og det å *lære og lære*.
- Andre igjen kan defineres som relativt nye i utdanningsammenheng - slik som *kreativitet, fagovergripende kompetanser og digital kompetanse*.
- Det er mer uklart hvordan framtidens oppvekstsektor i innhold og struktur på best mulig måte skal tilrettelegge for utviklingen av slike kompetanser.

Hovedfunn

- I dialogmøtene har medlemmene gitt innspill som er i tråd med det nasjonal og internasjonal forskning viser er viktig i et globalisert samfunn med stadig raskere endringstakt og krav til omstillingsevne
- Samfunnsutviklingen kan potensielt gi store endringer i innhold og struktur i dagens barnehage- og skolesektorer. Det at eiernivået tar et betydelig ansvar for endringsarbeidet, blir viktig for å lykkes
- På denne bakgrunnen mener medlemmene at kommunene bør sikre seg høy faglig kompetanse på oppvekstområdet i administrasjonen, og ta konkrete grep for å styrke dialogen om oppvekst mellom rådmannsnivået og folkevalgte, mellom barnehage og skole og mellom eiernivået og lokalsamfunnet forøvrig

---

Hovedfunn (forts.)

- Økt vektlegging av framtidens kompetanser i oppvekstsektoren, vil stille større krav til samarbeid og det å kunne drive innovasjon på tvers av tradisjonelle fagmiljøer - i utviklingen av kommunens tjenester
- Behovet for endringer vil ikke bare berøre skolen, men også barnehagen, andre «omkringliggende» offentlige virksomheter, frivillig sektor og lokalsamfunnet for øvrig
- Dette vil stille høye krav til omstillingsledelse og samarbeidskultur, og gi behov for kompetanseutvikling og midler til endringsarbeidet – både for barnehagelærere/lærere, styrere/skoleledere, i kommuneadministrasjonen og med hensyn til de folkevalgte.

Hovedfunn (forts.)

- Skal det lokale utviklingsarbeidet bli meningsfullt for de folkevalgte, må lokale prioriteringer som omfatter hele bredden i kompetansebegrepet (framtidens kompetanser) innarbeides i det lokale planarbeidet.
- Arbeidet med framtidens kompetanser må tas inn i «forvaltningslogikkens» styringsdokumenter, styringsdialog, forhandlinger og budsjetter lokalt
- Eiernivået er i en viktig posisjon ved å kunne tilrettelegge ulike arenaer og møteplasser, både for bevisstgjøring om framtidens kompetanser og hvordan implementerings- og oppfølgingsarbeidet kan håndteres

---

Hovedfunn (forts.)

- Dialogmøtene har generert mange innspill og ideer til eiernivået, som flere enn de som har deltatt på selve møtene vil kunne hente inspirasjon fra og se nytten i
- Noen av de mest konkrete innspillene er at kommunene bør...
  - ...sikre seg høy faglig kompetanse på oppvekstområdet i administrasjonen
  - ...oversette tankegodset omkring framtidens kompetanser og sette dette i en videre kontekst overfor folkevalgte
  - ...utvikle tilstandsrapportene med gode indikatorer og kjennetegn for å følge framgang/utvikling i arbeidet med fagovergripende kompetanser

---

Hovedfunn (forts.)

- Kommunene bør videre...
  - ...avholde felles møter, hvor ledere og ansatte i barnehage og skole deler utfordringer og erfaringer, for å finne fram til fellesnevnerne
  - ...gi fagansatte rom, tillit og trygghet til å prøve nye løsninger, og lage møteplasser hvor etablerte modeller og arbeidsformer kan utfordres og nye testes
  - ...arrangere dialogmøter mellom eiernivået og aktører i lokalsamfunnet for å finne og legge til rette for nye læringsarenaer og arbeidsmåter i opplæringen
  - ...sidestille kompetanseutvikling i bruk av IKT i opplæringen med annen kompetanseheving for ansatte i barnehage og skole

---

Avslutning

- Den generelle samfunnsutviklingen, relevante forskningsfunn vedrørende framtidens kompetanser, og mer spesielt Ludigsenutvalgets forslag om fornyelse i norsk skole som følge av denne utviklingen, kan potensielt bety store endringer i opplæringen
- Både strukturelle og innholdsmessige forslag til endringer i opplæringen ligger nå på bordet
- Dette vil stille høye krav til omstillingsledelse i kommunenes utøvelse av myndighets- og eierrollen i oppvekstsektoren framover

<http://www.ks.no/fagomrader/utdanning-og-oppvekst/barnehage/kvalitet-i-barnehagen/framtidas-kompetanse/>